

מסורת הש"ס

(6) ופי' חס' ניטין ל': ד"ה לטוסי'. (8) עוקלין פי' ומי' (9) ל' ל' לקבל יע"ף.

תורה אור השלם

1 ובעתים ההם רבים יצמדו על ט"ך הנגב ובני פריצי עמק יזעאו להעמיד חזון ונבשלו: גיאל יא יד
2 והוליד בן פריץ שפך דם וצפה א"ח מאחד מאלה: יחזקאל י"ז

הנהגות הב"ח

(6) נ"ה הוא דמטב אי כ"ל וזו"ו נמתק: (8) ר"ש ד"ה א"ח וכו' שמבחישים כ"ל:

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא

פרי עיסקי וחד פסידא דלוס. קבל היום ממנו זמנה ולמחר זמנה וכתב שטר על מאתים הפסיד הלוה כמה דפרישית שאם יבא הפסק בזה ושכר בזה לא יחשבו כל אחד לבדו אלא השכר ימלא הקרן תחילה ואח"כ יחולקו המותר. ואם כתב ב' שטרות כמשפט

היה מחשב הפסד של זה לבד והשכר של זה לבד ויקבל הבעלים עליו בהפסד החזי ובשכר השליש. ועלה טובה קמ"ל רבא דבחד עיסקא נכתוב חד שטרא ובחרי עסקי נכתוב ב' שטרי ויהא הדבר שקול: ולא מי למימר ליה. לבתר דמלייה: דרי מהאיך פסידא קמא כהדאי. וקבל עמך חזי הפסד ובשכר טול שליט ונמלאת פוחת מן הקרן: דא"ל להכי שטרות ומלי' וכו'. דמללא אודעתך מעיקרא נכלס היית דבבר וודעתך דמלי קרנא ערחת: כי פרי דעבוד עיסקא כפדי הדדי ורווח. שני כדנטיש שקבלו עיסקא מבעל הבית כשותפות שימכרוהו ויחסרו זמנות עד זמן פלוני ויחלקו בנייהם יבין כע"כ כמשפט ונשתמשו מלי הזמן ושחכרו: דמעבב. עליה עד שנייה הזמן שקבעו לבע"כ שיחזרו לו אם שלו והמותר יחולקו: אי אמר ליה ניפלוג ויפלוג. השתא מפרש ואיל מ"ט א"ח ליה דניעבב אי א"ל האי פלוג רווחא והקרן יתפוס עדיין להרחיב בו עד הזמן מלי א"ל איך רווחא לקרנא משמעבד שמה כסמורה שנעשה עוד נפסד ונרין שיהא הירות קיים להשתכר בו עוד כדי למלאות הקרן: ופי' אמר ניפלוג. תרוייהו מלי א"ל עיסקא להדדי משמעבד ואם ניפלוג שמה חזי אפסיד כסמורה שאקנה שרי קבלתי חזי להשתעק בה עד אוחו הזמן ואם אפסיד שמה חלק השני ישמך וימלא חסרון ואנו יחד קבלנו ונשתעבדו החלקים זה לזה: מתנני' ולא רלה נגש. התבואה:

אמן לך חבירך. לך וכן כורין שפסקתי עמך ומה איכפת לך אם יחסר חלקי שהעשבים (8) מכחישים הנכסים אין זה אלא עלי: אין שומעין לו. והא לימא אלא כחכמתא דאי בקבלתא פשיטא מי מלי א"ל מאי איכפת לך: גמ' ואי א"ל כריבנא וכו'. השתא מפרש אמאי אין שומעין

לו אי אמר לו אני אחרוש אחר הקלירה והאפוך שרשי העשבים שנתרו בה וימותו ולא תעלה לפניך עשבים מלי מהדר ליה: א"ל אלא חטי מעילא בעינא. אוחו חכירות שפסקת לי אני רואה שיהו צריאים ולא כחושים: מנסבא שם רע לארעאי. הרואים סבורים שניכשת ואעפ"כ היא מללא העשבים ואתה מוליך שם רע לארעאי ומחר אם בחטי למחר או להוריד ליה אריס אחר לא יהיה יורד: ושא סגן וכו'. הרי לא שנה במתני' אלא טענה אחת ובשבילה קאמר אין שומעין לו ע"כ בהא תליא כולה: אלא משום דא"ל בורא דנפל נפל. כל טענהו אינה אלא שמעלת עשבים לשנה הבאה וטענהו לעולם עומדת דכי א"ל כריבנא לאמר הקלירה א"ל האי נהי דעקרת לשרשים סוף סוף העשבים שתניה בה עכשיו עד שזירעו יפלו הורעים לארץ וימחו לשנה הבאה ולו לא מועיל החרישה: ברתנני' המקבל שדה מחבירו ולא עשה. תבואה אלא מעט ונא לו האריס לנטע מלהתעסק בה עוד שאין בה עוד כדי טרחה: אם יש בה כדי לעשות. מתבואתה כרי. ובגמרא מפרש מלי שיעוריה: חייב לטעול בה. בעל כרחו. והא לימא אלא בקבלתא דאי כחכמתא מנה לו לבעל השדה אם יחדל לו סוף סוף חכירו הוא נותן לו: מה קצבה בכרי. מה קצבה יש אם קצבתם לו כדי לשיעור חיוב טיפול שדה גדולה לשיעור כרי ושדה קטנה לשיעור כרי: אלא אם יש בה כדי נפילה. שיכול לחזור ולזרעה לשנה הבאה מתבואת שנה זו: נפילה. זרע שמפורים לה במפולת יד: גמ' אקוס ואניר. אעמוד ואחרוש: ואדרי. אורה המון ברמת או בנפה: בעמלאי ובנפיקוס יד. בהולאמי: הרחפ. פלי"א שורין המון ברמת ממוך התבואה: שפעמוד בה. כשמוכרין אותה בתוכו: מהאי גיסא ופסאי גיסא. אם נראין חודיה משני לרדיון: כונס שלו. פלדיון בלע"ז. הרחת שמכניסין אותה לנגות התבואה עליה לרות שאין רואה פני החמה ולרדיון נמי בכלל כונס הס: סגן הפס. נמש' עוקלין וכו'. משום אמרי דכי ר' ינאי דמפרשי שיעורא ככולהו הך מתני' נקט להו גבי מתני' דמפרשי בה דכי ר' ינאי שיעורא: פריזי ויפסי. דמפרש רשעי זיתים וענבים שהן לעולם בוסר שאין ביטולן נגמר לעולם: מעשרים. מן עומלת אוכלין דלא חזי לאכילה: וכמה פריזי. כמה הן מבושלין ועדיין פריזין הן: ארבעט קבין לקורס. שמכניסין בבית הבד מהן כדי שיעור טענית הקורה כפעם אחת ואין מוליכין אלא ארבעה קבין שמן: באוללא. בתפוחה אחת שקורין ש"ק. יש מקום שנתי צד שלהן גדולין ומכניסין שלשת כורים יחד ויש מקום שאין מכניסין אלא כור זיתים נטענית קורה וישער רבי אלעזר בקטנים ורבי ינאי בגדולים. וכאמיה היו מלמא זימני ארבעה קבין: עלו

קה.

הני בי תרי רבבאו עיסקא בהרי הדדי. מארס אחד וא"ת ולאמי נקט כמי האי גוונא ולא נקט האי מאן דקביל עיסקא מחבירה ו"ל לפי שהמקבל יכול לחזור קודם הזמן ולומר לא אטרט עוד ואטול מה שניגע לידי עד הנה דפועל יכול לחזור אפילו בחזי היום

יכול לחזור שחרי פלגא הוה מלוה ניד המקבל וגם פלגא דפקדון נתן לו זכות והשליטו להשתכר בו עד הזמן לא חלה היה שום חידוש להשמיענו דמעבב המקבל דטעם פשוט כדפרישית ולהכי לא נקט כמי האי גוונא: מולא דבי תרי עדיף. ככולהו הוה מלי לנימיר כבו הכי אלא דעדיפא מיניה קאמר כבו: ר"ח גייס מהאי גיסא או מהאי גיסא. פירוט כדי להעמיד לך הרחב שלמטה שאלו אין לך תבואה כל כך שנצטרך מועט עומד וזוית נופל או מהאי גיסא של מעלה שאינו רחב שאלו לך תבואה הרבה ופשיט ליה מדקאמר כל שאין כונס שלו רואה פני חמה דהיינו לך הרחב שיש בו בית קיבול קמא לקבל תבואה: כל

שיכול לומר לו למחר אתה יוצא ממנה ומעלת לפני עשבים: גמ' יאי א"ל לבתר הכי כריבנא לה אמר ליה חטי מעלייתא בעינא ואי א"ל זביננא לך חטי משוקא א"ל חטי דארעאי בעינא ואי א"ל מנכישנא לך שיעור מנתך א"ל קא מנסבת שם רע לארעאי והתנן מפני שמעלת לפני עשבים אלא משום דא"ל בורא דנפל נפל: מתנני' המקבל שדה מחבירו ולא עשתה אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב לטפל בה א"ר יהודה מאי קצבה בכרי אלא אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב לטפל בה שכן כותב לו אנא אוקים ואניר ואורע ואחצוד ואעמר ואדוש ואיירי ואוקים כריא קדמך ותיתי אתה ותיטול פלגא ואנא בעמלי ובנפקות ידי פלגא וכמה כדי להעמיד בה כרי א"ר יוסי בר' חנינא כדי שתעמוד בו ורחתי איבעיא להו רחת דיוצאה מהאי גיסא להאי גיסא מאי ת"ש א"ר אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דר' יוסי בר' חנינא כל שאין כונס שלו רואה פני החמה איתמר לוי אמר שלש סאין דבי רבי ינאי אמרי יסאתים אמר ר"ל סאתים שאמרו יחזין מן ההוצאה תנן התם פריצי זיתים וענבים ב"ש מטמאין וב"ה ממטהרין מאי פריצי זיתים אמר רב הונא רשעי זיתים אמר רב יוסף ומאי קראה יובנן פריצי עמך ינשאו להעמיד חזון וכשלו ר"ג בר יצחק אמר מהבא והוליד בן פריץ שופך דם וכמה פריצי זיתים ר' אלעזר אמר ארבעת קבין לקורה דבי ר' ינאי אמרי סאתים לקורה ולא פליגי הא באתרא דמעילי בורא באוללא הא באתרא דמעילי תלתא כורין באוללא תנו רבנן עלו

עלו

עלו

עלו

עלו

עין משפט

בה א מ"י פ"ה מהלכות שולחן וזושפין הלכה נ סגן עשין פ"ט עוש"ע י"ד פ"ר קמ"ט ע"ף נ"ד:

בו ב עוש"ע ש"ס ע"ף נ"ה: בו ג ד מ"י פ"ה מהל' שבת הלכה ח סגן עשין פ"ט עוש"ע ח"מ פ"ט ש"ס ע"ף ד: בה ה ו ז מ"י ש"ס הלכה י"ב סגן ש"ס עוש"ע ח"מ פ"ט ע"ף ח: בה ח ט מ"י פ"ה מהל' עומלת אוכלין הלכה י"ב:

לעני רש"י

פלי"א פיל"א. י"ה (כלומר כן שטוחה כעלמדיית ארובה). פלדיון פלדור"ן. י"ה כלי הקף. ש"ק. כמות ענבים או זיתים שהיו מוכישים בהם אחת תחת המכש.